

VÖRÖS LOBOGÓ

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XVI. évfolyam 4729. sz.

Szombat, 1960. május 21.

4 oldal, 20 bani

Diszoklevéllel tüntettek ki négy élenjáró CFR egységet

A napokban a December 30 gyár klubjában több-nyelű vasúti dolgozó gyűlt össze, hogy az alkalmi, hogy négy aradi CFR egységet, az állomást, a vagonellenőrző, az L. 8. és a C. T. 2-es számú egységeket a tartományi igazgatóság diszoklevéllel tüntették ki. Az ünnepi gyűlésen megjelent Mártonosi János elvtárs, az RMP Arad városi bizottságának titkára, Rosu Martin elvtárs, a CFR tartományi igazgatóságának helyettes igazgatója, valamint a kitüntetett egységek vezetői.

Popovici Gheorghe elvtárs, az állomás üzemi bizottságának elnöke megnyitotta a gyűlést, majd a négy kitüntetett egység vezetője felolvasta az első negyedévi munkájukról szóló beszámolót. Ezután Rosu Martin, a CFR tartományi igaz-

gatóságának helyettes igazgatója üdvözölte az egybegyűlteket, majd átadta az egységeket tüntető diszokleveleket. A négy kitüntetett egység vezetői közül sokan felszólaltak és kifejezték elhatározásukat, hogy a jövőben még nagyobb lelkesedéssel dolgoznak, további sikerekkel köszöntik pártunk III. kongresszusát.

A gyűlésen felszólalt Mártonosi János elvtárs, az RMP Arad városi bizottságának titkára. Felszólalásában hangsúlyozta, hogy városunk vasúti dolgozóinak számára különösen fontos, hogy a jövőben még nagyobb lelkesedéssel dolgozzanak, hogy a városunk vasúti dolgozóinak számára különösen fontos, hogy a jövőben még nagyobb lelkesedéssel dolgozzanak, hogy a városunk vasúti dolgozóinak számára különösen fontos, hogy a jövőben még nagyobb lelkesedéssel dolgozzanak.

Befejezésül Popovici Gheorghe elvtárs összefoglalta az ünnepi gyűlés tanulságait és további jó munkát kívánt.

Szorgos munkával

Az anyagi állami gazdaság kosáronként részlegesen szorgos munka folyik. A részleg dolgozó az első negyedéves mintegy 15 ezer kosárral gyártottak többet a tervelőirányzatnál. Ugyanakkor mintegy 5 százalékkal csökkentették az önköltségi árat. A kosáronként részleg

dolgozó közül Prohászka János érdemel külön is dicsőítést, aki számos új modellel bővítette a választékot. A részleg dolgozó elhatározta, hogy az év folyamán tovább növelik a termelést és még nagyobb mértékben csökkentik az önköltségi árat.

Pártunk III. kongresszusának tiszteletére

„Selejt nélkül — a legjobb minőséget!”

— Mintahét a Téba gyárban —

Szinte naponta érkezik jelentés arról, hogy a közelebbi III. pártkongresszust a vállalatok, üzemek dolgozói egyre kiemelkedőbb eredményekkel köszöntik. A vállalatok teljesítése és telteljesítése azt igazolja, hogy a dolgozók körében visszhangra talált a kongresszusi verseny-felhívás. A Téba gyár munkaközössége ujjabb, az eddigiektől eltérő kezdeményezést fogantatott a kongresszus köszöntésére. A javaslat valóra-váltását, — azt, hogy május 23—28 között mintahét rendezzenek, — az egyes részlegeken kibontakozó lelkes szocialista verseny teszi lehetővé. A mintahét a következő irányelvekkel rendelkezik: a tervfeladatok teljesítése és túlszárnyalása, a megtakarítások értékeinek növelése, az egyes részlegek nyersanyag-

gal történő pontos ellátása, a 480 perces munkaidő teljes kihasználása, stb.

A kongresszus tiszteletére rendezendő mintahét megtartásának ötlete a szövetségi indult ki. A gyár alapszervezetének utmutatása alapján megbeszéltek a hét megrendezésének gyakorlati oldalát is. A műhelyszervezetekkel, a részlegbizottságokkal ismertették az erre vonatkozó irányelveket. Tegnap délelőtt az egyes részlegek vezetőivel megbeszéltek a konkrét javaslatokat, a részlegek mintahétre vonatkozó tevékenységi tervét. A javaslatok, munkatervet átfogják a részlegek legfontosabb tevékenységét, a munkatermelékenység fokozása, a tervfeladatok teljesítése, a megtakarítások növelése terén. A mintahét

jelzava: „Selejt nélkül — a legjobb minőséget!” A a lekedés, ahogyan a gyár munkaközössége a hét megrendezésének felhívását fogadta, biztosíték arra, hogy a Téba gyár dolgozói becsülettel megállják helyüket a kongresszusi vállalatok teljesítésében.

Mos Elvira, a Vörös Triko gyárban dolgozik. Teljesítménye nemcsak a 10 százalékos túlteljesítésekben tükröződik, hanem a minőségi munkában, a személyes példamutatásban is.

Pártunknak ajánljuk fel

Mérőkészülék a benzinelőállítás ellenőrzésére

Néhány héttel ezelőtt jártunk a városi közüzemek gépkocsijait műhelyben. A Pinter Lajos kommunista vezetője 3 tagú utóbrigád akkor a kongresszus tiszteletére vállalt utatás befejezését dolgozták. A gépkocsi motor kicsiny, de rendkívül fontos alkatrészeknek, a porlasztó működésének ellenőrzésére szerkesztettek mérőkészüléket.

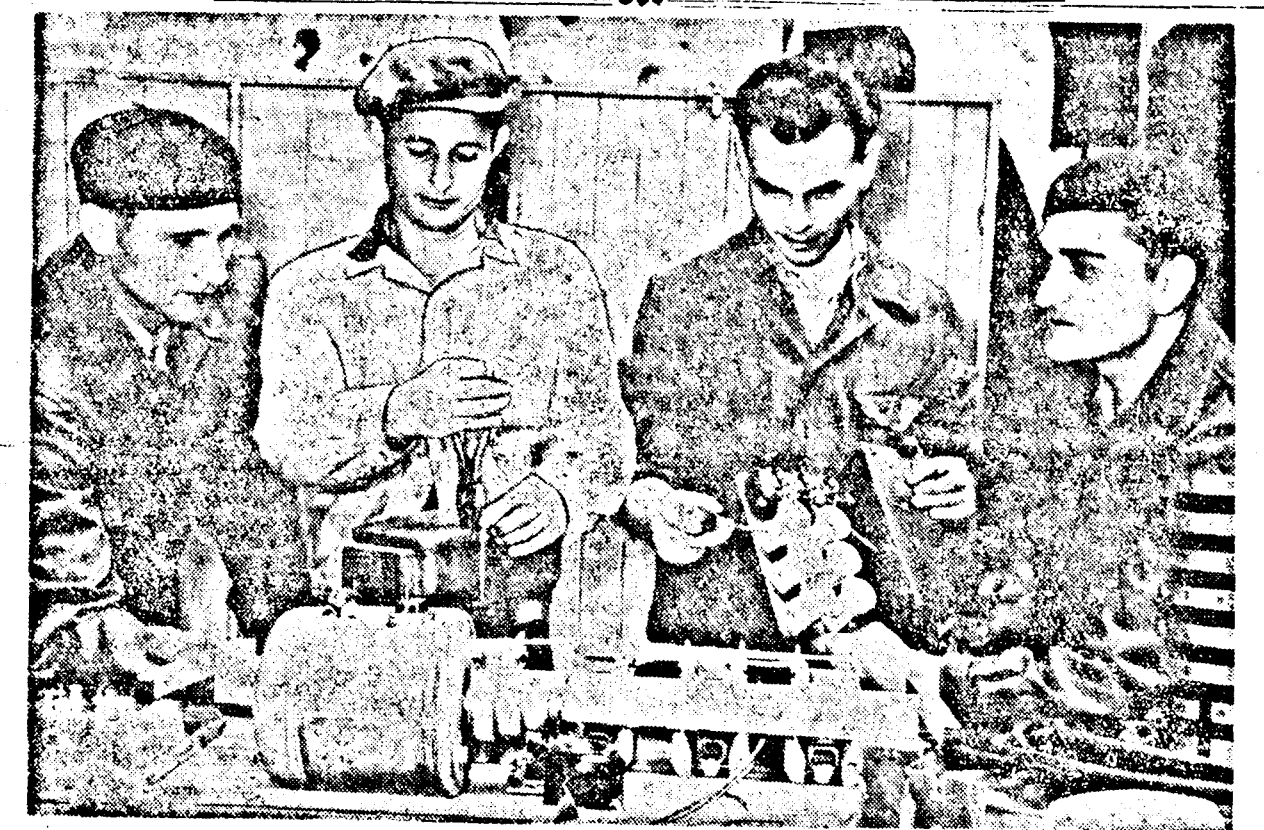
Most ismét meglátogattuk a közüzemek gépkocsijait műhelyben. Az utatás már alkalmaszakká a gyakorlatban a hozzátehetjük: jó eredménnyel. A tetszetős kivitelű, piros-kék festett mérőkészülék ott áll a műhely egyik sarkában. Két tartályt benzinnel töltöttek meg, a felszerelt cső végén csap, amelyre ráerősítik a porlasztót. A csapot megnyitják és a porlasztón 30 másodpercnyi időtartam alatt átfolyó és egy literben 100 pontot hozza, mennyiségéből állapítják meg, hogy jó-e a porlasztó, vagy sem...

Pinter Lajos elvtárs egymásután 3 porlasztót szerel a csap végére. Egy gyárt, tökéletesen új, egy olvat, amelyet a műhelyben készítették és egy használtat. A mérések eredményei

a következők voltak: a gyári-nál 200, az üzemben készült alkatrésznél 180, a használtnál pedig 240 milliliter benzinnel mennyiség folyt át 30-30 másodperc alatt. Mi orával a kezünkben ellenőriztük a mérőkészülék eredményeit.

Az utóbrigád vezetője elmagyarázta, hogy miben rejlik a mérőkészülék használatának nagy előnye. Ezáltal ugyanis teljesen kiküszöbölhetik az elzárhatatlanság, a porlasztó kopott porlasztók működését. Mert, ha kopott a porlasztó, akkor nagy mértékben emelkedik a benzinfogyasztás, ugyanis a motor „esz” a benzint. Az 50 ezer kilométernél nagyobb távolságokat befutott gépkocsinál kimerülhetik a gyári alkatrészt is, amely 30 másodperc alatt 200 milliliter benzint enged át, azoknál, amelyek a műhelyben készítették. Ugyanis ennek ki-scső a nyílása és, mint az előbb leírt kísérletnél bebizonyosodott az említett idő alatt csak 180 milliliter benzint bocsát ki. A 240 (a használt) és a 180 milliliteres eredményt felmutató és a műhelyben készített porlasztók benzinfogyasztásának eredményét összevetve kiderült, hogy az előbbinél 100 kilométerenként 4 liter a benzinfogyasztás, míg az utóbbinál ez a mennyiségű benzint 115 kilométer

ter megtételére elegendő. Tehát a mérőkészülék, valamint a műhelyben gyártott porlasztók hozzájárulnak ahhoz, hogy a benzinfogyasztás csökkenjen. Mert az utatás önmagában nem elegendő a benzinfogyasztás csökkentéséhez. Szükséges, hogy a gépkocsivezető vigyázzon a kocsi, ne használjon sürti fékezőket, ne túrtartassa sokat a gépet, tartsa be az előírt átlagos 40 kilométeres sebességet, s gondoskodjék arról, hogy elegendő levegő legyen a gumikban. Ebből a szempontból példaképnek említhető meg Frisch Ferenc és Constantinescu Liviu gépkocsivezetők a 709. számú taxiról, valamint Guttman Imre és váltása Teuceanu Tudor, a 863. számú taxi vezetői. Vannak azonban még „sebességi rekorderek”, akik helytelen módszert vezetéstől túlhaladják a benzinfogyasztást normát... és ilyenkor a mérőkészülék, az utatás sem segít, pedig Pinter Lajos elvtárs munkatársaival együtt sok álmotlan éjszakát töltött el azzal, hogy a norma alá szorítsák a benzint fogyasztást. (m. s.)

Négyen a legjobbak közül. Pinter János, Hedesan Tralan, Bartha István és Gilda Gheorghe a Dimitrov gyár villanyterelő műhelyében dolgozik, amellyel, hogy jól dolgoznak, a III. pártkongresszus tiszteletére már ezelőtt 10.000 lej tervben felelték a takarékoskodást valószínűsítették meg.

De nem elégszenek meg ennyivel. Többet akarnak. Most is erről beszélnek: a következő „lépésről”, mely újabb ezreket jelent majd a népgazdaságnak.

MEGHÍVÓ

A néptanácsok szervezésére és működésére vonatkozó 6/1957-es számú törvény 9. és 11. cikkelye értelmében és az Arad városi néptanács végrehajtó bizottsága 1960. május 11-iki 38-as számú rendeletének megfelelően

összehívjuk az Arad városi néptanács valamennyi képviselőjét a 15. rendes ülésükre, amelyet pénteken, 1960. május 27-én délután 4 órakor tartanak az Arad városi néptanács dísztermében (Köztársaság útja 75) a következő napirenddel:

1. Az 1960. évi költségvetés és munkálatok terve teljesítésének elemzése.
- Arad, 1960. május 18.

Simandan Irimie elnök.

Miclea Ilie titkár.

Meg kell kezdeni a kukorica kapálását is

Rajonunkban az utóbbi napokban teljes lendülettel folyt a kukorica második kapálása és ritkítása. Ezt a fontos munkát több, mint 55 százalékosan végezték el. Négy-százöt hektáron másodszor is megkapálták a napraforgót. A növénygondozási munkálatok terén most fontos feladat a kukorica első kapálása. Ezt rajonunk kollektív gazdaságai eddig több, mint 890 hektáron végezték el. Legtöbbet — 230 hektárt — az alunisiak kapálták. A pankotaiak 155 hektáron, a sáligi 120 hektáron, a nagyiratosiak 120 hektáron, a keresztiesiek 120 hektáron, a szécsényiek pedig 85 hektáron kapálták meg a kukoricát.

A kukoricavetés már mindegyik kikel és legtöbb helyen alkalmas a kapálásra. Számos kollektív gazdaságban azonban, — mint a világosban, kürtő-siben, vingalban és máshol — húzzák, halogatták a kukorica kapálásának megkezdését. A mezőgazdasági szervezettek feladata arra irányítani a kollektív gazdaságok vezetőit, hogy ott, ahol már kifejlődött a kukorica, s meg lehet kezdeni a kapálást, azonnal lássanak munkához, s ne várjanak arra, míg az egész kukorica vetés kifejlődik. Ki kell használni a kedvező időt s nem szabad megvárni, hogy esetleges eső következtében összeroldódjanak a munkák, a vetések elgyomosodjanak s ezzel csökkenjen a terméshozam. Éppen ezért, ahol a kukorica már alkalmas a kapálásra, el kell végezni mind a gépi, mind pedig az első kézikapálást is.

A Mosóczi-telepi kollektív gazdasághól

Szorgalmasan végzik a növényápolást

A Mosóczi-telepi Sarló és kalapács kollektív gazdaság tagjai mindent megtesznek azért, hogy gazdag termést takarítsanak be.

Gyors ütemben végzik a növényápolást. A két mező-bridád tagjai versenyre keltek egymással főként a munka minőségét tartják szem előtt. Készszer megkapálták és kiritkították a 25 hektár kukoricát. Elvégezték a 140 hektár kukorica első, il-

lette a napraforgó második kapálását. A brigád tagjai között Moga Petru, Guzel Anton, Szabó Mihály (1-es számú brigád, valamint Mocşa Stefan, Tázló Pál (2-es számú brigád) és mások tűntek ki.

Dan Teodor levelező

Huszonnégy és fél hektár konyhakertészet

A Sarló és kalapács kollektív gazdaság tagjai ez évben 24 és fél hektár földön termesztettek konyhakert-

szeti növényeket. Ebből öt hektárt öntözhető tésnek. Itt két hektáron kora paradicsom, 0,50 hektáron nyári káposzta, 0,20 hektáron karalábé, 0,50 hektáron karfiol palántát ültetnek ki. Ezenkívül 5 hektáron sárga- és görögdiányt ültetnek, Olar Ioan levelező

A Román Munkáspárt Központi Bizottságának 1959. december 3-5-i plenáris ülésén

Gh. Gheorghe-Daj elvtárs előadói beszédében rámutatott: „A pártvezetőknek és a párt-szervezeteknek széleskörű politikai-szervezőmunkát kell ki-fejtenők a dolgozók körében az 1960. évi gazdasági célkitűzések valóra váltása érdekében, biztosítani kell a szűkebben ellenőrzést a vállalatok, a néptanácsok, az állami- és gazdasági apparátus tevékenysége fölött.”

Az aradi vállalatok és intézmények pártbizottságai nap, mint nap gyakorlatban való-sítják meg ezt a feladatot. Tevékenységük gazdasági téren állandóan javul és széleskörű működést fejtenek ki, hogy a dolgozók a gazdasági feladatok megvalósítására mozgósítsák.

A sokrétű gazdasági feladatok között, amelyek a politikai és gazdasági vezetők érdeklődésének homlokterében állnak, ott szerepel a vállalatokban lévő számos belső tartalék feltárásának és értékesítésének problémája is. Ezen a téren jelentős megvalósításokat érték el vállalatainkban.

Értékes akció

De ugyanakkor az is tény, hogy gyárainkban még számos olyan irányú lehetőség létezik, amelyeket vagy nem lártak meg, fel, vagy fennáll az is, hogy felületesen kezeltek egyes javaslatokat a belső tartalékok értékesítésére.

A belső tartalékok feltárásának kérdése ma a városi pártbizottság figyelmének központjában áll. A városi pártbizottság eddig is számos utalgaztatást adott a belső tartalékok feltárása és értékesítése terén. A városi pártbizottság bürojának ajánlása alapján néhány vállalat rátért a belső tartalékok feltárásával és értékesítésével kapcsolatos új módszer alkalmazására. Ez az új módszer biztosítja a belső tartalékok feltárásával és értékesítésével foglalkozó bizottságok tevékenységének magas színvonalra való emelését.

Arról van szó ugyanis, hogy a belső tartalékok feltárására és értékesítésére alakult bizottságok rátérnek ugynevezett

tevékenységi táblázatok vezetésére. Erre a táblázatra az osztálybizottságok rávezetik a megtakarításokra irányuló javaslatokat, a javaslat időpontját és a vállalat koordináló bizottsága elé terjesztik. Ez a bizottság kiszámítja és kitölti a gazdasági hatékonysági rovatot, megállapítja, hogy ki felel a javaslat megvalósításáért, ugyanakkor kitűzi a teljesítési határidejét, majd látamozzással és aláírással látja el a táblázatot.

Rendkívül figyelemre méltó az a tény, hogy a javaslatokat csupán a koordináló bizottságnak van joga visszautasítani, azonban ennek is konkrétan alá kell támasztania, hogy milyen okból történt a visszautasítás.

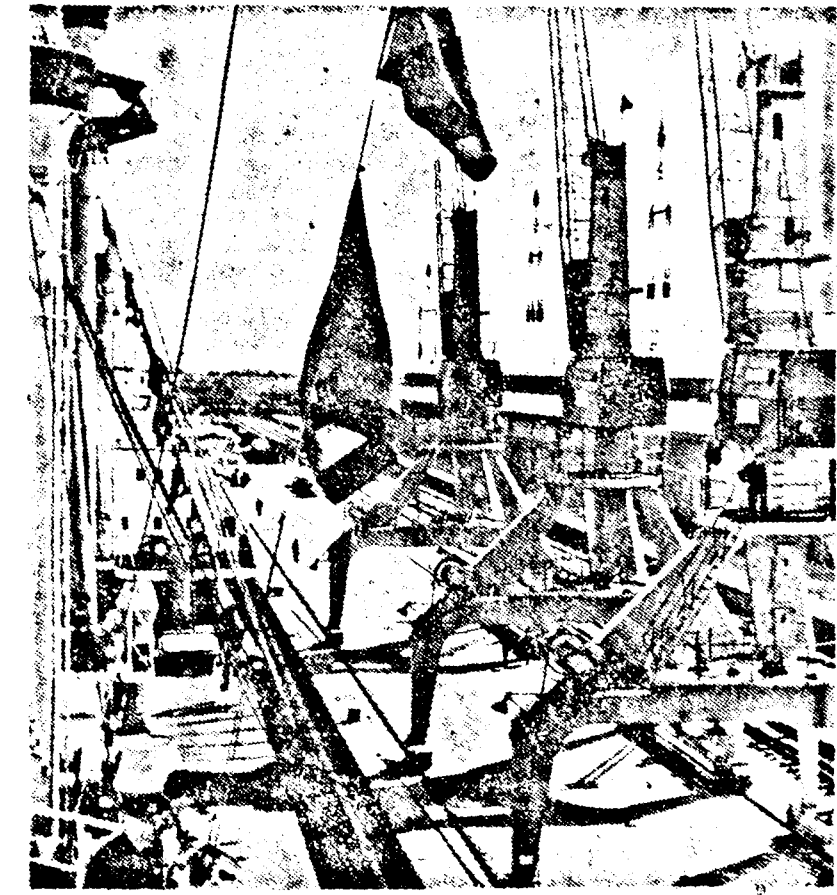
Ezzel a módszerrel elérjük azt, hogy állandó ellenőrzést biztosítsanak a belső tartalékok feltárására irányuló tevékenység felett. Az ellenőrzés munkája alulról, az osztályokból indul ki. Így állandóan meg-

ismerhetik a belső tartalékok feltárására irányuló tevékenységet és a koordináló bizottságok operatív módon lépnek közbe a felelősségre vonhatják azokat, akiknek munkájában hanyagság nyilvánul meg.

A Dimitrov, a Ranghet, a December 30 és a Téba gyárakban már ezen új módszer alapján dolgoznak. A Dimitrov gyárban például megalakult a koordináló bizottság, Vasile Abrudan mérnök elvtársnak az üzem technikai igazgatójának vezetésével. A belső tartalékok feltárására alakult bizottságok teljesen újraszervezték. Most 22 ilyen bizottság működik, amelyek átfogják a gyár összes üzemszerteit és műhelyeit, vezetők pedig a gyár legjobb munkásai és technikusai. A bizottságok tagjai ellátják a szükséges utasításokkal azzal kapcsolatban, hogy mit kell tenniük.

A városi pártbizottság utbagazításának elsajátítása, a feladatok teljesítésével kapcsolatos ellenőrzés alapos megszervezése biztosíték arra, hogy rövid időn belül új és jelentős sikereket érünk el a belső tartalékok feltárása és értékesítése terén.

I. Olariu

Négy új társas gépkocsi

Közüti forgalmunk rövidesen négy új társas gépkocsival bővül. A hazánkban gyártott „Tudor Vladimirescu” társasgépkocsik már megérkeztek Aradra és a próbajárat befejezése után megkezdik az utasszállítást. Az új társasgépkocsik rendkívül tetszetősek s felelősen tartózkodásukkal rendelkeznek. Az ülések huzata is jobb minőségű.

A Német Demokratikus Köztársaság egyik legnagyobb kikötőjében, Rostockban ezidén május elsőjén adták át a használatnak az új kikötő-berendezések egy részét. Képtünk a hatalmas, 32 tonnás daruk sorát ábrázolja.

Gyermeknap előkészületek

Szerte a világon úgy szokás, hogy minden esztendőben június első napján a gyermekeket ünneplik. Azokat, akiknek ágyasokká, főleg a még feltűnő hajlagnak az édesanyját, azokat, akik holnap majd erős, biztos kézzel átvesszük szülőikről a megkezdett munkát, beváltják a hozzájuk fűződő reményeket.

A gyermekek ünnepét jókedv, vidámság jellemzi. S úgy illik, hogy ezen a napon a felnőttek apró meglepetéssel kedveskedjenek a kicsinyeknek. Ebben az időben sem lesz hiány. A vállalatok munkaközösségei, ahol csak lehetőség van erre, valamilyen kellemes meglepetést készítenek. Az ünnepet, az ünnep előtti időben számos új játék közül választhatják ki a legkedvesebbet a gyerekek, sokféle édesség, a mese- és képes-könyvek sokszáz példánya köszöntli ünnepnapjukon őket.

Erre a napra készülnek maguk az iskolások, óvodások is. A napokban felkeresték a városi gyermekkönyvtárat s ott megtudták, hogy a gyermekek már jó ideje készülnek június 1-re. Az ünnepséget az olvasóteremben tartják meg. Putin Minerva, a könyvtár-kollektíva nagyon tevékeny és lelkes tagja mondja el az ünnepi köszöntőt. A könyvtár közel ezer kis olvasója közül az ünnepi műsorszámokat azok mutatják be, akik az eddigi irodalmi délutánok, meselelőttök megszervezésében is nagy segítségére voltak a könyvtáros nének.

Sok tennivaló vár a gyermekekre, hiszen a versek, ének-számok megtanulása, begyakorlása mellett gondoskodniuk kell arról is, hogy a könyvtár ünnepi külsőt öltözzön. Ezt szolgálják majd az új könyvekkel rendezendő kiállítások, az ünnepi faliság és a könyvtár kirakatának átrendezése is. A gyermekek szinte naponta ott szorgoskodnak a könyvtárban. Azt szeretnék, hogy a nagy naphoz méltó műsorral köszöntse június 1-ét, a Nemzetközi Gyermeknapot.

A Dimitrov gyári levelező őrhely jelenti

Részlegünk új képe

Örömmel állapíthatjuk meg, hogy az év elejétől kezdve a forgószalag részleg minden dolgozója, mérnöke, mestere arra törekszik, hogy a múlt événél jelentősebb sikereket érjen el. Az időközönként felmerülő hiányosságok kiküszöbölésében nagy része volt Sálján Ioannak, a pártalapszervezet titkárnak, Durghu Nicolae mérnöknek és számos más dolgozónak. Nem halgathatjuk el Erdélyi József mester nevét sem, aki előszeretettel foglalkozik a fiatal esztergályosok szakmai nevelésével. Különböző figyelmet fordít a vidia-lapkák helyes közörlésére s ezzel a megtakarításokra. Ez eljárással elérte, hogy 15 százalékkal csökkentették a vidia-lapkák felhasználását, amivel jelentős megtakarítást értek el.

Jelencsik György a marósk és gyalusok csoportját vezeti.

Jól megszervezett munkája mellett számos újítást és észrevételt javaslatot tett már, amivel nagymértékben hozzájárult a termelékenység emeléséhez és a megtakarítások növeléséhez. Dicséretet érdemel Gábor István a 14-es számú IMSZ brigád vezetője is, aki a brigádjával együtt havi tíz százalékos tervteljesítést ér el.

Török József

Jól dolgoztak

Az előkészítő részleg dolgozóira törekzenek, hogy havi tervadataiknak eleget tegyenek. Így az 1-es számú IMSZ brigád Claciu Francisc vezetőjével például áprilisban tervén felül 500 lej megtakarítást eszközölt és a 15 GVS vagon előkészítését végezte el.

Ezt az eredményt helyes munkamegszervezéssel és gazdaságos anyagfelhasználással érték el.

Hochfelner Sándor

Kötelezettségvállalás

A napokban a gépműhely dolgozói termelési értekezleten beszéltek meg az előkészítő részleg versenyfelhívását és arra válaszolva a következő pontok megvalósítására kötelezték magukat a III. pártkongresszus tiszteletére kezdeményezett versenyben:

Hazafias munkával vállalták 2 darab GVS és 1 darab billegőszekrényt vagon alkatrészelnek elkészítését, az igazolt és igazolatlan hiányzások csökkentését 0,1 százalékra, a gépek teljes termelőképességének

kihasználását és helyes karbantartását és a munkahely tisztán tartását. A vállalásokat május végéig teljesítik is.

Petrás János

A termelés növeléséért

A szerszám-műhelyben a többtermelés érdekében számos új és különböző típusú szerszámot helyeznek üzembe. A gépek ésszerű elhelyezése, amely teljesen más képet ad a részlegnek, a gyártási folyamat megkönnyítését szolgálja. Ebben a munkában kitűnt Nádasdi Árpád részlegvezető és Horváth Ferenc főmester, akik arra törekednek, hogy a gépek elrendezésével növeljék a termelékenységüket. Ezek az átalakítások fejlődési lehetőséget biztosítanak a részleg dolgozóinak. Ezenkívül nagymértékben hozzájárulnak a minőség megjavításához.

Kónya Lajos

A karbantartó részleg vállalkása

A karbantartó részleg dolgozója a III. pártkongresszus tiszteletére kezdeményezett versenyben vállalták, hogy minőségi javításokat végeznek a különböző gépeken s meghosszabbítják ezeknek a két javítás közötti működési időtartamát. Ezenkívül a belső erőforrások feltartásával és gondos anyagfogyasztással 600 ezer lej megtakarítást érnek el az év végéig. Ennek a vállalkásnak helyes munkamegszervezéssel eleget tesznek majd.

Jakab József

Az Áramszolgáltatási Vállalat kiváló dolgozója közé tartozik Simeorghean Dumitru kommunista és Bartol Andreás párttagjelölt, akik a különböző vácuum, hő- és nyomásmérő műszerek javítását végzik kiváló eredménnyel.

Képlünk azt örököti meg, amikor a két élenjáró dolgozó egy ilyen műszer javításának módját beszéli meg.

Sport híradó Sport híradó

Hogyan tippelünk

a vasárnapi fordulóra...

A Pronosport 21. számú szelvényén, a május 22-i fordulóra rendkívül nehéz tippelni. A szelvényen a Román NK — Csehszlovák Köztársaság válogatott labdarúgó csapatának Európa Kupa mérkőzése mellett B-osztályú találkozókat és az olasz labdarúgó bajnokság néhány mérkőzése szerepel. Íme a tippük:

I. Román Népköztársaság — Csehszlovák Köztársaság (első félidő)

Válogatott csapatunk komolyan felkészült erre a találkozásra. A csehszlovák együttes kitűnő formában lévő csapat amelyet legyőzni még Bukarestben is rendkívül nagy feladat. Meggyőződésünk azonban, hogy együttesünk jó támadójátékkal már az első félidőben megszerezni a vezetést. Típpünk tehát 1, esetleg X.

II. Román Népköztársaság — Csehszlovák Köztársaság (vég-félidő)

Reméljük, hogy együttesünk győzelmet harcol ki ezen a fontos nemzetközi találkozón. Típpünk végeredménye is 1, esetleg X.

III. Sinalai Carpați — Obor Dinamo

A Carpați csapata utolsó, a Dinamo második. A két együttes között nagy a különbség tudásban a Dinamo javára. Ez minden valószínűség szerint megmutatkozik Sinalai is. Típpünk tehát 2, legfeljebb X, de már a döntetlen eredmény is nagy meglepetés lenne.

IV. Craiova CS — Temesvári Stîlta

A bajnokságban vezető Stîlta nagy feladattal áll. A temesvári csapat kétségkívül jobb de a craiovalak a kiesés

elkerüléséért küzdenek és esélyt nyújt a két együttes közötti tudáskülönbség. Típpünk: X mert úgy gondoljuk, hogy a Stîlta a mérkőzés egyik pontját mégis csak megszerezni Craiova.

V. Besztercei Gloria — Iasi CSMS

A Iasi CSMS négy ponttal vezet a B-osztályú bajnokság első csoportjában, a Gloria a 10. helyen áll de kiesési gondjait már elvetette. Itt a papírra szerinti esélyre a Iasi CSMS győzelmére tippelünk. Tehát: 2.

VI. Tractorul — Sodronyipar

Mindkét csapat formába lendült az utóbbi hetekben, sőt a Sodronyipar sorozatos pontszerzésével a 4. helyre került. Itt valószínűleg pontosztokozás várható. Típpünk X.

VII. Szebeni ASA — Nagybányai MSK

A B-osztályú bajnokság harmadik csoportjának vasárnapi rangadójára ez a találkozó. Ha a nagybányai együttes itt győz, akkor egy lépéssel közelebb kerül ahhoz, hogy végül is befogja, sőt elhagyja a Corvinul. Ehhez pedig minden körülmények között győznie kellene Szebenben. A Nagybányai MSK-nak adunk nagyobb esélyt. Típpünk 2 és X.

VIII. Recolta — Nagyváradi SK

A nagyváradi a jobbik csapat, a hazai pálya előnye viszont a Recolta mellett szól, amelynek küzdőképessége közismert. Ebből az emittett két tényezőből minden valószínűség szerint döntetlen eredmény adódik majd. Típpünk is X.

IX. Udinese — Internazionale

Az Internazionale kétségkívül jobb együttes, az Udinese viszont otthon játszik. Ebben az esetben a hazai pálya előnyét vesszük döntő tényezőként és tippünk is 1, esetleg X.

X. Bari — Juventus

A bajnokságban biztosan vezető Juventus számára a Bari még otthonában sem képezhet akadályt. Típpünk 2.

XI. Atalanta — Spal

Erősenként döntetlenhez közelálló eredmény lesz. Típpünk X.

XII. Genoa — Lazio

Az otthonában játszó Genoa győzelmére tippelünk, tehát 1. Messer Sándor

Ma a CFR stadionban

Aradi CFR-Kolozsvári CFR

Ma, szombaton délután a CFR stadionban 5 órakor kezdődik az Aradi CFR-Kolozsvári CFR B-osztályú labdarúgó mérkőzés. Az Aradi CFR esetleges győzelmével reménykedhetik abban, hogy végül is elkerül az utolsó helyről. Az aradi győzelemre minden kilátás meg van, mert a csapat rendkívül szorgalmasan készül a mérkőzésre.

„Boldog vagyok, hogy megértem ezt az időt...”

A városi néptanítási néplélti hivatalában szünet nélkül folyik a munka. Népi demokratikus rendszertünk egyik fontos társadalmi megvalósítása, az új nyugdíjrendvény rendelkezéseit tittelek itt gyakorlatba. Popescu Rozalia elvtársnőnek, a hivatal főnökének irányítása mellett a feladatok tudatától áthatott munkaközösség intézi a nyugdíjazások ügyét, készíti a végzéseket, amelyek gondatlan, nyugodt életet biztosítanak az azok számára, akik egy életen keresztül a munka arcvonalán tevékenykedtek. Popescu elvtársnő asztalán szembeemlék a Szentela egyik száma, amely részletei között Danil Dolci Lenin-díjas olasz író „Palermói anekdota” című könyvéből. Popescu elvtársnő rámutat az egyik képre:

— Az ilyen cikkek olvasása után az ember önkéntelenül felméri a szocialista és kapitalista társadalom közötti nagy különbséget. Szelia azurkék eze alatt a munkában elért rokkant munkát a ház-tulajdonos kilakoltatja a lakásnak nevezett barlangszertü nyomorúságos odúból, mert képtelen a havi 500 líra hárta megfizetni...

A tmezyünk a szomszédos Irodahelyiségekbe, ahol Botescu Maria elvtársnő a néplélti ügyeket intézi. Az ímént említett különbség szemmel felmérhető példaként idős házaspár beszélget Botescu elvtársnővel:

— Moldovan Gheorghe nyugdíjas munkás vagyok — mondja a fehérhajú bácsi — és szeretnék feleségemmel együtt a nyugdíjasok otthonába kerülni. Botescuné felveszi az adatokat:

— Mennyi a nyugdíja?

— 1062 lej.

— Irja alá kérem ezt az ívet. A nyugdíj feléért, havi 531 lejért mindketten teljes ellátást kapnak az otthonban... Jövő héten már be is költözhettek, külön szobát kapnak...

Moldovan bácsi tehát, akinek feleségén kívül más hozzátartozója nincs, a szocialista társadalom gondoskodása révén, meleg otthonra talál.

De kiterjed ez a gondoskodás azokra is, akik saját otthonukban, családjuk körében töltik napjaikat. Utunk indulunk tehát, hogy olvasóinknak is beszámolhassunk nyugdíjaisaink mai életéről. Első utunk a József Attila utcába vezetett, ahol Pintér István nyugdíjossal, a December 30. üzenek volt munkásával beszélgettünk. Pompás virágoskerttel körülvett kis földszintes házban lakik Pintér bácsi feleségével, ragyogóan tiszta egy-szobakonyhás lakásban.

— Hétszázhusz lej a nyugdíjam — mondja Pintér elvtárs.

A hét filmje

DÓZSA GYÖRGY filmszínház: Emberek és őrmesterek. N. BALCESCU filmszínház: Erősebb a halálnál. HERBAK JÁNOS filmszínház: Mumu. I. L. CARAGIALE filmszínház: Kard és kocka. IFJUSÁGI filmszínház: Szerelmek és muzsika. PROGRESSUL filmszínház (Uj-arad) 22-ig: A keleti lány. I. rész. SOLIDARITATEA filmszínház (Gá) május 22-ig: Comicos. DECEMBER 30 üzemi filmszínház május 21—22: Nauria.

A pártoktatási körök hallgatóinak figyelmébe

A jelenkori monopolkapitalizmus tendenciái és távlatai (II)

Otto Kuusinen

A munkásosztály pártjainak, amelyek nem szavakkal, hanem tettekkel küzdenek a szocializmusért, fontos feladata, hogy idejében észrevegyék ezeket az utakat és meglássák ezeket a lehetőségeket. A marxizmus-leninizmus a legutóbbi években nagy munkát végzett ezen a területen. Több ország marxista-leninistái például komoly lépéseket tettek annak az új jelenségnek az általánosítása felé, amely korunk általános demokratikus mozgalmában és ezeknek a szocializmusért vívott harcához való viszonyában mutatkozik. Ezeket a kérdéseket világítja meg „A marxizmus-leninizmus alapjai” című könyvünk, amely hamarosan megjelenik német, francia és angol fordításban. Ezért itt nagyon röviden foglalkozom velük. A kapitalizmus jelenlegi szakaszában sokfajta demokratikus mozgalom keletkezik. A múlt demokratikus mozgalmaitól eltérően ezek nemcsak a feudalizmus ellen irányulnak, hanem a kapitalista monopóliumok elnyomása ellen is. Ezek közé a mozgalmak közé tartozik a békemozgalom, a nemzetközi függetlenségért és szuverenitásért vívott harc, a reakció és a fasizmus ellen, a politikai demokrácia védelmében vívott küzdelem. Ezek közé tartoznak az értelmiség humanista mozgalmak is az értelmiségnek a kultura védelmét szolgáló

mozgalmak, a kapitalista monopóliumok olyan általánosítását vívott küzdelem, amely a dolgozók érdekeit szolgálja, a nők és az ifjúság jogainak kiterjesztéséért és a nagy tömegeknek a monopóliumok uralma ellenében való harca. A burzsoázia érdekeit szolgáló harca.

Mindezek a követelések természetesen nem szocialista, hanem demokratikus követelések. De burzsoáz demokratikusnak már nem tekinthetjük őket. Hiszen közvetlenül a burzsoázia uralmának védelmére irányulnak. A burzsoáz demokrácia nem tudja teljesíteni őket, ehelyett új típusú, a nép érdekeit védelmező demokráciára van szükség.

Az ilyen demokratikus követelésekért vívott harcnak a nép széles rétegei és különösen a munkásosztály szempontjából nagy, önálló jelentősége van. Hiszen például világos, hogy a békéért, az atomháli veszély ellen vívott harc napjainkban az egész haladó emberiség egyik legfontosabb céljává vált. Ugyanezt mondhatjuk a reakció és a fasizmus támadása, valamint korunk szegénye, a gyarmati elnyomás ellen irányuló harcra is. Korunk többi demokratikus mozgalmak is a népek életszükségletéért vívott harcok.

De az ilyen óriási önálló je-

lentőségű mozgalmak fejlődése természetesen a munkásosztály előtt felveti azt a kérdést is, hogy ezek milyen viszonyban vannak a szocializmusért vívott harcokkal. Régebben előfordult, hogy szektás hajlamú emberek kétségüknek adtak hangot: nem akadályozzák-e majd a demokratikus mozgalmak a szocializmusért vívott harcot, nem célszerűbb-e, ha a kommunista mozgalom kizárólag a burzsoázia uralma ellen, a proletariátus diktatúrájára harcol?

Az ilyen kérdések alapatlanságát Lenin már az imperializmus korszakában kitalálta burzsoáz demokratikus mozgalmakkal kapcsolatban bebizonyította. Rámutatott arra, hogy ebben a korszakban az ilyen mozgalmak nem támasztanak akadályt, hanem ellenkezőleg, utat nyitnak a tömegek előtt a szocializmusért vívott harc felé. Teljesen kapcsolódott az a vélemény, hogy ez a követelés még inkább illik a jelenlegi demokratikus mozgalmakra. Ezek nem gyengítik, hanem erősítik a munkásosztály pozícióját a szocializmusért vívott harcban. Erősítik, először is azért, hogy a politikai demokráciáért, a békéért, a nemzetközi függetlenségért és a szuverenitásért stb. vívott harcban aratott sikereket és győzelmeket kedvezőbb politikai feltételek teremtenek a szocializmusért vívott harc számára. Másodszor, az általános demokratikus ér-

dekekért vívott harc gyengíti a reakciós burzsoáziát, mert a monopóliumok — a kapitalizmus fő erői — ellen irányulnak. Harmadszor, a dolgozók ilyen időszaki érdekeikért vívott harcokkal a legkönnyebb a nép nagy tömegeit az uralkodó kapitalizmus ellen mozgósítani és tömöríteni, szilárd szövetséget teremteni közöttük és a munkásosztály között, kivívni azt a tekintélyt, amelyre a munkásosztálynak és forradalmi csapatának szüksége van ahhoz, hogy a néptömegek elére állhasson. Negyedszer, az általános demokratikus célokért vívott harc a politikai szervezkedésnek, a dolgozó tömegek tömörítésének és megerősítésének jó iskolája. Teljesen megérteti a tömegekkel a hatalom kérdésének jelentőségét, annak a fontosságát, hogy kinek a kezében van az állam. Ez pedig a szocialista forradalom fő kérdése.

Mindezt arra a következtetésre vezet, hogy a jelenlegi körülmények között a tömegeknek az imperializmus és a monopóliista burzsoázia ellen irányuló általános demokratikus mozgalmak egyre szorosabban összefonódnak a szocializmusért vívott harcokkal. Ez a mozgalmak egyik legfontosabb formája, amelynek keretében a tömegek átértenek a szocialista forradalomra — vagy közvetlenül, vagy olyan antimonopolista demokratikus forradalom útján, amelyet az ilyen népi mozgalmak előidézhet.

Természetesen, egyetlen kommunista sem törekszik szem elől a munkásmozgalom vég-ső célját, amikor részt vesz az általános demokratikus követelésekért vívott harcban. Ettől nem fog kevésbé elszántan

és kevésbé önfeláldozóan harcolni a néptömegek közvetlen érdekeikért, olyan követelésekért, mint a béke, a demokrácia, a nemzetközi függetlenség és a szuverenitás. Korántsem minden demokrata hiva a szocializmusnak. De a szocializmus minden öntudatos harcosát következtetesen védelmezi a dolgozók minden demokratikus érdekét.

A szocialista mozgalom új lehetőségeit tárja fel az a körülmény is, hogy a jelenlegi kapitalizmus fejlődésének fent említett tendenciái megteremtik az objektív feltételeket ahhoz, hogy a proletariátus a szocializmusért vívott harcban a lehető legszélesebbre terjessze ki osztályszövetségeseit. Arról van szó, hogy az élet gazdasági és politikai körülményei a nép egyre újabb rétegeit ösztönözik harcba az uralkodó burzsoázia ellen, és ráadásul egyre határozottabban ösztönözik őket. Erről „gondoskodnak” maguk a monopóliumok is, amikor reakciós politikájukkal a nép egyre nagyobb tömegeit tömörítik maguk ellen.

De a munkásmozgalom nem várhatja közömbösen új szövetségeseik ösztönös jelentkezését. A munkásosztálynak és pártjainak sokat kell harcolniuk és dolgozniuk mind politikai, mind szervezeti, mind ideológiai területen azért, hogy az uralkodó kapitalizmussal elégedetlenek valamennyien a szocializmus oldalára álljanak, hogy a nép többi rétegeinek a kapitalizmussal szemben kialakuló ösztönös ellenzéklése a szocializmusért való tudatos harccá váljon.

A jelenkori kapitalizmus fejlődésének fő tendenciáit viz-

gálva arra a következtetésre juthatunk, hogy a modern kapitalizmus, akárcsak a múlt századbeli kapitalizmus, a legkisebb hajlandóságot sem mutatja arra, hogy „magától” átadjon a szocializmusnak. Ellenkezőleg, az uralkodó kapitalista monopóliumok mindent megtesznek, hogy lehetőség szerint megakadályozzák a szocializmus erőinek bármiféle izmosodását, megállítását a szocializmus győzelmét. De a „történelem ravaszága”, dialektikája az, hogy az állammonopolista kapitalizmus, nyereszkeskedő céljait követve, akárcsak, nem akarva elősegíti a szocializmus alapjaihoz szükséges anyagi feltételek megteremtését. Már Lenin is, mint ismeretes, nagy figyelmet fordított erre a körülményre.

„A monopóliista államkapitalizmus a szocializmus legteljesebb anyagi előkészítése, a szocializmus előcsarnoka, az a történelmi lépésfok, amelyet a szocializmusnak nevezett foktól semmiféle közbeálló lépésfokok nem választanak el”.

Valóban, nézzük például a következő tény: az állammonopolista kapitalizmus a termelés koncentrációját olyan fokra emeli, hogy a legteljesebb kapitalista országokban a monopóliumok tulajdonának egyszerű államosítása arra vezet, hogy a társadalmi termelés 60—70, sőt nagyobb százaléka egyszerűen az egész nép tulajdonába kerül.

Ez a helyzet anyagi és gazdasági oldala. De aki azt gondolja, hogy a szocializmus az ilyen anyagi feltételekből közvetlenül fel lehet építeni, épen és érintetlenül hagyva a kapitalizmus uralmát, az becsapja magát is, másokat is.

A VILÁG MINDEN TÁJÁRÓL

A világ közvéleménye elítéli az USA szovjetellenes provokációját, amely megghiúsította a csúcserkeztetést

Belgium

BRUSZSEL. (Agerpres). A Libre Belgique című lap közölte Struye Paulnak, a szenátus elnökének nyilatkozatát, amely egyebek között hangsúlyozza:

El kell ítélni és meg kell béklyezni a szovjet terület felett lefolyó repülőgépekkel kapcsolatos incidens. Az USA-nak, mint az Atlanti Szövetség vezetőjének normális pozíciója súlyos csorbát szenvedett.

A rendszeres berepülések folytatása révén az amerikai hatóságok nemcsak kényszerre vetemedtek, hanem egyezmény megsejtését is. Nem tudom, miképpen kerülhetett volna el a bírálat, ha a kitarítottak mellett, hogy a jövőben is folytatják a légi kényszerítést.

Ausztrália

CANBERRA. (Agerpres). — TASZSZ: A Tribune című újság május 19-i számában közölt cikke keményen bírálja az Amerikai Egyesült Államok szovjetellenes provokációját. A csúcserkeztetést csak akkor kerülhet sor, írja a lap, ha az Egyesült Államok jelenlegi, vagy jövőbeni kormánya tiszteltetben fogja tartani a más államok határait és tetteikkel adja majd tanújelét annak, hogy valóban hite a békés egymás mellett élésnek.

A Szovjetunió szilárd álláspontja lehetővé tette a NATO agresszív jellegének leleplezését — folytatja a lap. Törökország, Norvégia, Pakisztán és Anglia népei most világosan láthatják, miért van szükség a NATO-nak ezen országok területére.

Olaszország

ROMA. (Agerpres). „A csúcserkeztetést kudarcra süllyesztte. Felesleges, sőt káros volna az enyhülés és a béke szempontjából eltiltani, hogy az amerikaiak felülbírják a kudarcot” — mondotta Tullio Vecchiotti olasz szocialista képviselő.

Berlin kérdésében Eisenhower engedett Adenauer zsarolásának és teljes egészében elfogadta szélsőséges állásfoglalását — folytatja Vecchiotti. — A leszerelés kérdésében az angol-amerikai fél egy milliméterrel sem távolodott el attól az állásponttól, amely a leszerelés nélküli ellenőrzés bevezetésének alapja. Anglia és az USA viszont nagyon jól tudják, hogy ez az álláspont elfogadhatatlan a Szovjetunió számára. Végül az amerikai kiüldetés az atom- és hidrogénfegyver kísérletek megszüntetésének kérdésében is

a militarista körök álláspontjára helyezkedett. Az amerikai kémkedő repülőgépekkel kapcsolatos incidensről szólva a képviselő hangsúlyozta: Eisenhower ebben az esetben arról tett tanuságot, hogy nem képes ellenállni a szélsőséges amerikaiak nyomásának, olyan fontos és felelősségteljes határozatot hozni, ami szavatolta volna a Szovjetunió, hogy hasonló provokációk nem fognak megismétlődni.

Görögország

ATHÉN. (Agerpres). TASZSZ: A Szovjetunió folytatja a békepolitikáját és sikrászál a békés egymás mellett élést — ezzel a címmel közölte az Avgi című újság N. Sz. Hruscsov nyilatkozatának teljes szövegét és a párizsi sajtóértekezleten az újságírók kérdéseire adott válaszait.

A lap hangsúlyozza: A Szovjetunió következetesen folytatja békepolitikáját, a nemzetközi békés rendezésre törekedik, de készen áll arra is, hogy megvédje függetlenségét. A Szovjetunió bízke és szuverén ország, amely nem fogja elárulni, hogy megsértették határait.

A Vima című lap kiemeli, hogy N. Sz. Hruscsov figyelmeztette azokat az országokat, amelyeknek a támaszpontjairól az USA provokáló akciókat szándékozik szervezni a Szovjetunió ellen. Az újság hangsúlyozza, hogy Görögországnak meg kell szilvieitnie ezt a figyelmeztetést.

Mexikó

MEXICO-CITY. (Agerpres). Mexico Kommunista Pártja nyilatkozatot tett közbe, amelyben elítéli az USA-t a csúcserkeztetést megghiúsításért. A nyilatkozat hangsúlyozza, hogy az értekezleten kialakult helyzetet teljesen és kizárólag az Egyesült Államok terbeli afelelőssége.

A Szovjetunió arra a he-

lyes javaslatára, hogy egyszer és mindenkorra meg kell oldani a béke kérdését — ilyen indítvány volt N. Sz. Hruscsovnak az általános és teljes lezárásra vonatkozó javaslata — az imperialisták újabb provokációival válaszolnak abból a célból, hogy fokozzák a feszültséget. Ezek a próbálkozások azonban éppen úgy, mint az előzők kudarcra vannak ítélve.

Mexico Kommunista Pártja kifejezte a mexicói nép bekegyvát, helyesli N. Sz. Hruscsov párizsi állásfoglalását és követeli az imperialisták provokációinak haladéktalan megszüntetését, mivel ezekkel a provokációkkal az amerikaiak pusztító háborúba akarják taszítani a világot.

Amerikai Egyesült Államok

NEW YORK. (Agerpres). A National Guardian című hetilap legfrissebb számának egyik cikke ezeket írja: Az Amerikai Egyesült Államok a leszerelés tárgyalásokon csupán egyetlen célt követnek, nevezetesen azt, hogy „törvényes úton szerezze meg a Szovjetunió katonai erejétől azokat az információkat, amelyekkel Allan Dulles törvénytelen úton igyekszik beszerezni”.

A leszerelési kérdésben immár 13 éve folynak tárgyalások — folytatja a lap. — A tárgyalások anyagának tanulmányozása mindenkit arról győzt meg, hogy az Amerikai Egyesült Államok semmilyen hajlandóságot sem mutat a leszerelésre, hanem egész egyszerűen formát szeretne biztosítani a szovjetellenes kémkedésnek. Ez a politika azonban súlyosan veszélyeztetli a békét — hangsúlyozza a cikk szerzője.

Afganisztán

KABUL. (Agerpres). Az amerikai katonai repülő

Délvietnami repülőgépek megsértette a Vietnami DK légiterét

HANOI. (Agerpres). Amint a Vietnami Hírlapnőkség jelenti, május 13-án délelőtt 10 óra 45 perckor egy délvietnami repülőgép újabb megsértette a Vietnami DK légiterét. A gép elrepült Thak Ban, Ho Xa és Sa Lung tartományok fölött, majd Laosz felé vette útját. Az év eleje óta a délvietnami repülőgépek im-

már 9 alkalommal sértették meg a Vietnami DK légiterét. A vietnami néphadsereg főparancsnokságának összekötő csoportja május 16-án határozott tiltakozást jelentett be a nemzetközi felelősség és ellenőrzés bizottságnál a genti egyezmények újabb durva megsértése miatt.

Akárhogy fejlődnek is a szocializmus anyagi feltételei, az állammonopolista kapitalizmus — amint Lenin erre mindig rámutatott — csak „forradalom közepette, forradalommal” „mehet át” szocializmusba. Ezzel kapcsolatban hangsúlyozzuk, hogy a szocialista forradalom bármely formában — békés vagy nem békés formában — történik is, feltétlenül azzal kezdődik, hogy a hatalom a kapitalisták kezéből a munkássztyári kezébe, a dolgozók kezébe kerül.

Az állammonopolista kapitalizmus, mint látjuk, hibába kerül a politikai elnyomás fokozásával elfojtja a kommunista munkásmozgalmat, mert egyúttal, akarata ellenére, a nép egyre nagyobb tömegeit ösztönzi a saját uralma elleni harcra. A kapitalizmusban működő belső társadalmi erők, amelyek az emberi társadalmat feltartóztatathatatlannal a szocializmus felé hajtják, tovább nőnek és fejlődnek. Ezeknek az erőknek a működését erősen ösztönzi az imperialista táboron kívüli történő változások. Elsősorban arra a tényre gondolok, hogy létezik és tovább erősödik a szocialista világrendszer, amely újabb nagy lehetőségeket tár fel minden nép előtt a szocializmusért való harcra. Mi ennek a rendszernek az elvi jelentősége azoknak az országoknak a számára, amelyek már ráleptek, vagy csak a jövőben fognak rálepní a szocializmus útjára?

Elsőször az, hogy a szocialista világrendszer léte gazdaságilag lehetővé teszi a szocializmus építését bármely országban, függetlenül attól, hogy a forradalom pillanatában milyen színvonalon van gazdasági és társadalmi fejlődése. Kell-e

beszélni arról, hogy ez milyen fontos? Hiszen az emberiség többsége ma is a gazdasági gyengén fejlődő országokban él. Ha az ilyen országoknak egyedül kellene harcolniuk a haladásért, mennyit kellene szenvedniük és kiüldölniük népeiket a kapitalista viszonyok kiakulása során. A szocialista világrendszer léte ezeknek az országoknak lehetővé teszi nemcsak azt, hogy időt takarítsanak meg, hanem azt is, hogy népeik sok szenvedést elkerüljék; lehetőséget kapnak rá, hogy egész történelmi szakaszt kihagyva térjenek át a szocializmusra.

A szocialista világrendszer elvi jelentősége másodszor az, hogy az imperialista táborral szemben garantálja minden egyes tagjának biztonságát. Ez a körülmény politikailag lehetővé teszi a szocializmus létezését bármely országban, függetlenül méreteitől, lakosságának számától és honvédelmi potenciáljától. Ez különösen jelentős az olyan kis országok szempontjából, amelyek önállóan sohasem tudnák megvédeni magukat a szocialista táborral szemben. A szocialista táborhoz tartozó minden egyes állam határainak biztonságát természetesen nem az imperialisták és kezdeményezéseinek, hanem az „okakarat” garantálja, hanem az a tény, hogy imperialista agresszió esetén a szocialista állam névének kétszeres segítségére sietni az összes többi szocialista ország sokmillió népe. Vessék ezt jól az országba az imperialista „rak”! Ne felejtsek el a nyugatnémet militaristák se, akik országukban ismét nagyra növesztik a fasizta fenevadat!

Ily módon befejeztük a kö-

zeli jövőbe tett kis kirándulásunkat, amelyről jövedvően, optimistán, a haladó emberiség nagy ügyének, a szocializmus és kommunizmus ügyének végső győzelmébe és igazságába vetett szilárd hittel térünk vissza. De minket, kommunistákat nem részesít meg az öröm. Ellenkezőleg, még nagyobb energiát, aktivitást és szilárd akaratot kell bennünk, hogy harcoljunk és dolgozzunk népeink és az egész dolgozó emberiség javára. Emlékezzünk csak rá, mi volt Lenin szerint a marxizmus mindent legyőző tanításának fő sajátossága? „A marxizmus — írta — abban különbözik minden más szocialista elmélettől, hogy kiválóan egyesíti egyrészt a teljes tudományos igazságot az objektív helyzetnek és a fejlődés objektív menetének elemzésében, másrészt pedig a tömegek forradalmi energiájára, forradalmi alkotó erejére, forradalmi kezdeményezésére, a társadalmi meghatározottabb elismerését — és természetesen egyes személyeket, csoportokat, szervezeteiket, pártokat. — amelyek képesek kitapogatni és realizálni az egyik vagy másik osztályhoz fűződő kapcsolatot.” Ez a dolog lényege. A forradalmi energiának, alkotásnak és kezdeményezésnek, amelyről Lenin beszélt, feltétlenül egyre nagyobb szerepe lesz a történelem minden elkövetkező fordulóján.

A történelem törvényei kétséget keltően a jövőben is szövetségeseink lesznek. De töltünk magunkból a világ kommunizmus és munkáspártjaitól, hogy milyen sikerrel használjuk fel ezeknek a hatalmas szövetségeseknek a gigászi erejét.

(A Bőke és Szocializmus 4. számából.)

Nagygyűlés Berlinben N. Sz. Hruscsov látogatása alkalmából

BERLIN. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti: Május huszadikán a hitleristák által megölt Werner Zee-lenbinder ismert német antifasisztáról elnevezett teremben, Berlin egyik legnagyobb termében, — nagygyűlést tartottak,

amelyen több mint 5000 berlini lakos vett részt. Az elnöki emelvényen megjelentek: N. Sz. Hruscsov, Walter Ulbricht, Otto Grotewohl, R. I. Malinovskij, a Szovjetunió marsallja és mások.

A nagygyűlés részvevői lelkesen köszöntötték N. Sz. Hruscsovot és a Német Demokratikus Köztársaság vezetőit. N. Sz. Hruscsov, akinek lelkes tapsal és ovációval fogadták, beszédet mondott.

N. Sz. Hruscsov találkozóon vett részt a Német DK vezetőivel

BERLIN. (Agerpres). Május 19-én este találkozó zajlott le Berlinben a Miniszteriumok Palotájában. A találkozón részt vettek N. Sz. Hruscsov, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke, Németország Szocialista Egységpártja Központi Bizottsága Politikájának tagjai és póttagjai, a Német Demokratikus Köztársaság Minisztertanácsa Elnökségének tagjai, továbbá a Népi Kamara Elnökségének és a Demokratikus Németország Nemzeti Frontja országos tanácsa elnökségének tagjai.

A találkozón elhangzott beszédekben Walter Ulbricht, az NSZEP KB első titkára, Otto Grotewohl, a Német DK Minisztertanácsának elnöke, Johannes Dieckmann, a Népi Kamara Elnökségének elnöke, E. Correns, a Nemzeti Front Országos Tanácsának elnöke, a demokratikus pártok és tömegszervezetek vezetői, egyöntetűen helyeselték N. Sz. Hruscsov szovjet miniszterelnök Párizsban elfoglalt álláspontját. A találkozón N. Sz. Hruscsov beszédet mondott.

Az USA szovjetellenes légi kémkedése ügyében

Összehívták a biztonsági tanácsot

NEW YORK. (Agerpres).

Az ENSZ titkársága május 19-én hivatalosan közölte, hogy a Szovjetunió kormányának kérésére május 23-ra összehívták a biztonsági tanácsot. A tanács megvizsgálja az USA katonai légerőinek a Szovjetunióval szemben elkövetett agresszív akcióit, amelyek veszélyeztetik a világbékét.

Átadták a kitüntetések a szverdlóvszki rakétásoknak

SZVERDLOVSK. (Agerpres). TASZSZ: Szverdlóvszkban, az urall katonai körzeti tisztek házában, május 19-én ünnepség keretében adták át a kitüntéseket

azoknak a katonáknak és tiszteknek, akik május elsőjén lelőttek a Szovjetunió területén felelt kémkedő amerikai repülőgépet.

Vörös Zászló érdemrenddel tüntették ki Voronov őrnagyot és Seludko kapitányt. A tisztek és katonák egy csoportjának átadták a Vörös Oslilag érdemrendet, a hősségért és katonai érdemeikért érmet.

A kitüntetések átadása alkalmából tartott gyűlés részvevői levelet intéztek az SZKP KB-

hez s kifejezték egyöntetű helyeslésüket a szovjet kormány elvi álláspontjával, amelyet N. Sz. Hruscsov párizsi nyilatkozatában fejtett ki. Azok az elvtársak, akik egyetlen rakétával lelőttek az ellenséges repülőgépet, lehetővé tették, hogy letépjük az álcát a béke védelmezőinek szerepében tetszelgő agresszorokról, hogy leleplezzük az amerikai vezetőket, akik be akarták csapni a népeket — hangzik a levél.

Az új katonai szerződés ratifikálása után még inkább elmélyül Japán függősége az USA-val szemben

TOKIO. (Agerpres). Súlyos incidensre került sor csütörtök este a japán parlamentben amatt, hogy a Kiskormány erőszakkal ratifikálta a japán-amerikai „biztonsági” szerződést. Mint ismeretes, a japán kormány önkényesen meghosszabbította a parlament ülését, csak azért, hogy még Eisenhower június 19-i látogatása előtt megszavaztassa az agresszív katonai paktumot.

Már jóval az ülés megkezdése előtt az ellenzéki képviselők a parlament bejáratánál csoportosultak. A zuhogó eső ellenére az épület előtt 30.000 főtől tömeg gyűlt össze, hogy tiltakozzék a kormány önkényes eljárása és a szerződés ratifikálása ellen. A parlament folyosóin verekedésre került sor, a szocialista és a kormányon lévő liberális demokrata párti képviselők között. A kormány 5000 rendőrt vezényelt ki a tüntetők eloszlatására. A rendőrök behatoltak a parlamentbe és eltávolították az ellenzéki képviselőket. Az ülés-teremben kizárólag a kormány-párt képviselői maradtak, akik 260 szavazattal elfogadták az új katonai szerződés ratifikálására vonatkozó törvényt.

A japán-amerikai katonai szerződés még inkább elmélyíti Japán függőségét az USA-val szemben. Japán megfigyelők megjegyzik, hogy a japán parlament történetében immár harmadszor fordul elő, hogy a kormányon lévő párt rendőrség vezényelt ki a parlament épületébe, hogy megszavaztasson olyan törvényeket, vagy szerződéseket, amelyeket a nép nem akar elfogadni.

A biztonsági szerződés feltételezése ellen kiüldő országos tanács megbízottai, a szakszervezetek és a diákok képviselői nyomban tanácskozást tartottak és elhatározták, hogy „karbátett kéz”-sztrájkot rendeznek a parlament előtt. Szaburo Ozawa, a tokiói szakszervezeti tanács végrehajtó bizottságának tagja hangoztatta, hogy fokozott erővel kell folytatni a munkások politikai jellegű sztrákját, újabb petíciókat kell benyújtani a parlamenthez.

Az Aradi Állami Színház műsora:

Szombaton, május 21-én, este 8 órakor: Ferestre deschise. Vasárnap, május 22-én, délután 4 órakor: Ferestre deschise, este 8 órakor: Paradis pacific. Kedden, május 24-én, este 8 órakor: Ferestre deschise. Szerdán, május 25-én, este 8 órakor: Paradis pacific. Csütörtökön, május 26-án, este 8 órakor: Tálfun.

Pénteken, május 27-én, este 8 órakor: Linga poarta Brandenburg. Vasárnap, május 29-én, délután 4 órakor: Linga poarta Brandenburg, este 8 órakor: Ferestre deschise. Az előadások pontosan kezdődnek. Jegyek a színház ügynökségénél.

Az Áramszolgáltatási Vállalat értesíti a fogyasztókat

hogy a közönség jobb kiszolgálása érdekében az alábbiakban állapította meg a pénztár és a villamosenergia elosztó iroda (elágazások, új szerelések, villanyórák, reklamációk stb.) munkarendjét: hétfőn, szerdán és pénteken 7—13 és 16—19 óra között; kedden, csütörtökön és szombaton 7—13 óra között; vasárnap 9—12 óra között.

A JÚNIUS 11 KENDERGYÁR

közi az Arad városi és rajoni vállalatokkal, hogy bármilyen mennyiségben szállít kötöző és kárpitos fonalat, bármilyen méretű kerek és szögletes kötelet és malom hevedert, bármilyen méretű transzmissziós szíjat, valamint házi használatra szolgáló köteleket (istráng, hám stb.). Felhívásokat a vállalat székhelyén — Tribunal Dobra utca 3. szám alatt — kaphatók (telefon 21—16, 36—90).

A Jelczi-1 üzemekben (Lengyel NK) megkezdtek a „Zubr” típusú 8 tonnás tehergépkocsik sorozatgyártását. A Dieselmotoros gépkocsik átlagos óránkénti sebessége 80 kilométer, benzinfogyasztása pedig 100 kilométerenként 19—24 liter.

A népi Kínában az utóbbi években fellendült a mezőgazdasági gépek gyártása. Képlünkön a Kunming-i üzemben készült hidraulikus szivattyúk szerelését végzik.

A NATO-tanács rendkívüli ülést tartott Párizsban

PARIZS. (Agerpres). Amint a France Presse hírlapnőkség jelenti, május 19-én a NATO-tanács rendkívüli ülést tartott Párizsban, hogy meghallgassa „a csúcserkeztetést kudarcára vonatkozó közlést”. Az ülésen részt vett az USA, Anglia és Franciaország külügyminisztere, továbbá von Brentano nyugat-német külügyminiszter, aki mint ismeretes, „lázas tevékenységet” fejtett ki a csúcserkeztetést megghiúsítása érdekében.

A NATO-tanács zárt ajtók mögött tartotta ülést. Kiszivárgott hírek szerint — közli

a France Presse — Herter amerikai külügyminiszter arról igyekezett meggyőzni kollégáit, hogy a Szovjetunió ellen végrehajtott légi kémkedés „a szabad világ országainak, köztük az USA-nak a megvédése szempontjából szükséges a meglopéttesszerű támadások ellen”.

Párizsi újságírók körök véleménye szerint a NATO-tanács rendkívüli ülésének összehívása azt a célt szolgálja, hogy megmentsse a szövetségesek szemében az USA tekintélyét, amelyet rendkívüli módon megráztak a közelmúlt eseményei.

Fényszedés koreai írásjelek nyomtatásához

AZ ÓLOM NÉLKÜL szedés — röviden fényszedés — ma már nem ismeretlen a latin- és cirillbetűs írásrendszert használókban.

E jelentős találmány a távolkeleti országok nyomdatechnikájában idézett elő igazán forradalmi változást. A latin betűs nyomtatáshoz használt írásjelek, számok együttesen mintegy 100 betűjelet tesznek ki — a kínai, koreai, japán nyelv mondanivalójának papírra vetéséhez viszont sok ezer szójelet használnak. Ezeknek az országoknak a nyomdáiban tehát a sok ezer szójelel nehezkes, lassú kézi munkával

állítják össze a könyvek, újságok szövegét.

EBBŐL KÖVETKEZIK, hogy a fényszedés lehetőségét a Távol-Keleten különös örömmel fogadták, és azonnal hozzáláttak ahhoz, hogy e találmányt a kínai és a japán írásra alkalmazzák. Japánban szerkesztették is egy fényszedőgépet, amellyel óránként mintegy 1.000 szójelet szedhető — ólom nélkül.

A japán találmány teljesítményét felülmúlja a Német Demokratikus Köztársaság nyomdaszerkesztői által Korea számára készített „Peritype”-nek nevezett s a lipcsei vásá-

ron bemutatott új fényszedőgép.

A gép munkaasztalán 3600 különféle szójelet rajzát látjuk. A nyomdász a szedendő szöveg nyomán a beállító kart sorra a kívánt szójelekre irányítja. E mozdulatot követi a gép optikai berendezése, amely a szedő által kijelölt szójeleket egymás után filmszalagra fényképezi. Egyidejűleg a gép ellenőrző-tábláján is megjelenik a szedett szöveg képe, és így a szedő a szedett szöveg helyességét ellenőrizheti.

AZ OPTIKAI BERENDEZÉS a szójeleket sorokba és oldalakra sorakoztatva rögzíti a filmre. A filmről — előhívás után — bármely nyomtatóeljárás céljára sokszorosító eszköz készíthető.

Az optikai berendezés szabályozásával a szöveg akár a szokásos nyomtatott szövegből, akár a nagyobb címűbetű méretében vetíthető a filmre. Természetesen a sorok mérete is szabályozható.

A sokoldalú rubidium

A Szovjetunióban, a Káma felső folyásánál van a világ legnagyobb karnallit lelőhelye. A karnallit rendkívül gazdag rubidiumban, amelynek számtalan felhasználási lehetősége van. Szovjet kutatók különféle új eljárásokat dolgoztak ki a rubidium alkalmazására a termisztorok, piezoelemek, elektrolízis és egyéb csövek, fotokatódok, fotoelektromos erősítők és infravörös berendezések gyártásában, valamint az orvostudományban.

Búvárok az ókorban

Egy ógörög monda szerint Schli és leánya, Hudna nagymértékben hozzájárultak a perzsa hajóhad i. e. 480-ban bekövetkezett vereségéhez. Viz alá buvka, elvágta a horgonyköteleket, a vihar pedig

szétzórta és nagyraesett elcsúszította a perzsa hajókat.

A búvár mesterség igen régi foglalkozás. Tudunk a régi iktiofagokról, arról a Perzsa öböl és a Vörös-tenger partján élt törzsről. A törzs tagjai híres uszók és búvárok voltak. Az ókori görögök azt írták az iktiofagokról, hogy úgy usznak mint a halak.

Mezopotámia és Asszíria harcossal levegővel telt tömlőkben közlekedtek a víz alatt.

Az antik Görögországban a búvárok különleges szakkal, a borból készült a víz felszínéig érő csövekkel voltak felszerelve.

A búvár mesterséget nagyon veszélyesnek tekintették. Egyes helyeken a cápától való félelem miatt a búvárokra halálra ítélt fegyenceket alkalmaztak.

Az akkori idők tengeri ütközeteiben a búvárokra fontos szerep hárult. Ők helyezték el a horgonyt, Ők cserélték ki az elrozsdásodott horgonyláncokat, Ők javították ki a hajók vízalatti részeit, stb.

Siracuza ostrománál az athéniak búvárokat küldtek ki, akik vaskampokkal kiszedték a hajózárt akadályozó csőöket. Amikor Plázt az athéniak ostromolták, a város lakói búvárokat látták el élelemmel.

A római hajóhad külön búvárszázaddal rendelkezett. A búvárok tartották az összeköttetést az ostromlott városokban lévő római ügynökökkel. Julius Cézár hadjárataiban sokszor vette igénybe a búvárok szolgáltatását.

A középkorban a búvár mesterség csaknem teljesen feléledt. Csak a reneszánsz idején kezdtek az emberek újból a vízalatti uszás gondolatával foglalkozni.

Új gyógyszer a gyermekbénulás ellen

Az üzbekisztáni tudományos akadémia kutatói olyan gyógyszert fedeztek fel, amelynek alkalmazása teljesen meggyógyítja poliomyelitis után maradó bénulásokat. Az új gyógyszer Karantonin néven került használatba s az Üzbekisztánban vadon tenyésztő karkavuk nevű növény fekete, golyószerű gyümölcséből készült. Az új gyógyszert már több moszkvai kórházban eredményesen használják.

Tudja-e hogy?...

...a tiszta nikkellel olyan vékony lemezzé hengerelhető, hogy ha négy ilyen lemezt egymástól néhány milliméter távolságra egymás fölé helyezzünk, könnyen elolvashatjuk az alattuk levő szöveget? Eppogy, egy 0,001 milliméter vastag vaslemez olyan átlátszó, mint az üveg.

...egy afrikai kobrakigyó nem elégszik meg azzal, hogy marásával ölje meg áldozatát, hanem szükség esetén három és fél méter távolságra ki is lövell mérgét. A kobra méreg rögtön hat és a kilőveit mé-

regtől eltávolított állat könnyen a kigyó szákmányával esik.

...a régészeti ásatások kimutatták, hogy a biztosító tű már háromezer évvel ezelőtt a nők ruházatának elengedhetetlen része volt. A bronzkorszakból származó, úgynevezett fibula maradt ránk, amelyek mind formájukat, mind használatukat illetően pontosan megfeleltek a mai biztosító tűnek.

...a pingvin vízalatti gyorsab-

ban mozog bármely halnál. Úszásra átalakult szárnyal segítségével bármely halat könnyen nyírszerrel szákmányul tud eltenni. De hazai vízi ragadozónk, a vidra is fel tudja venni a versenyt úszásban bármelyik halal.

...az óceánok sótartalma olyan nagy, hogy az összes világűr szék szárazföldjét 120 méter vastag söréggel tudná elborítani.

Érdeemes megtekinteni

A személygépkocsi ráért a sima útra. Ezt nem is olyan régen készítették el a család erdőitől a Hármas szigetre. A gépkocsi hétköznapi ellenére itt-ott egy-egy természetkevelőt hagyott maga után. A szigetre siettek — ki gyalogosan, ki kerékpáron. A család erdő lombos fái eltakarták a napot és kellemes árnyéket nyújtottak. Minden csupa zöld volt és édeskés illat terjen-

gett a levegőben, jelezvén a tavaszt.

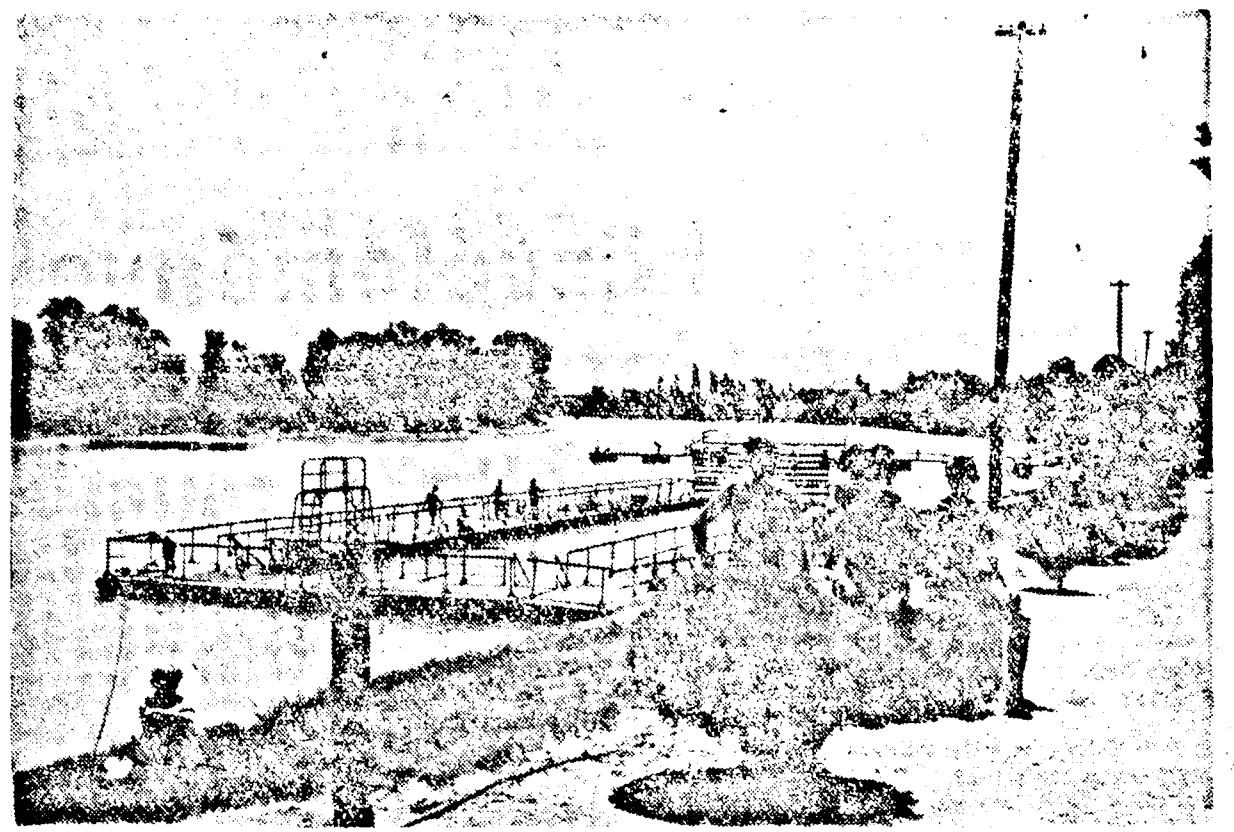
A Maros partján a gépkocsi megállt. Utunkat most már kompon, majd a tulsó parton gyalogszerrel folytatjuk. Itt a sziget központi épületére terelődött figyelmünk. Egyszerű egyemeletes ház. Szorgalmasan dolgoztak az ájtók és ablakok újra festésén, hogy a hévégi kirándulókat új, friss színekkel lephessék meg. Mind beljebb

és beljebb hatoltunk a szigeten. Keskeny erdei csapáson a fák hűsítő árnyékában észre sem vettük és máris egy házcsoporthoz értünk. Ezek az apró, gombamódra nőtt házak igen kedvesek és tetszetősek. Mindenki a maga elképzelése, ízlése szerint építkezett. Az aradi dolgozók Hármas szigeti nyaralói ezek. Tiszta, rendezek. A legtöbb ház ablakán függöny, az udvarokban virágágyak, a kerítéseken és verendákon cserepes virágok forradják a látogatókat. Akadnak olyan szigetlakók is, akik ha a tálal megengedi, még kertészettel is foglalkoznak, mint például Dávid János nyugdíjasunk. Akit utunk során megállítottunk.

— Saját tervem szerint építettem a kis nyaralót. Egész nyáron kint leszek a feleségemmel és remélem, hogy jól éreztük majd magunkat. Emeletet is építettem a korábban elkészült házra. Minden, ami a házban és rajta található, a kezem munkája. — mondta Dávid János.

E Dávid bácsi betessék a kisnyaralóba. A földszinten egy szoba, amit most már konyhának használnak. A kicsiny előszobából csigalépcső visz fel az emeletre.

Itt a háló. Fűtő, egy kis asztal, szék. Egy könyvválláson különböző könyvek sorakoznak egymás mellett. Dávid bácsi nagyon szeret olvasni. Sőt írni is szokott néha. Megnéztük aztán a kert, ahol saláta, borsó és

A strand csak a napokban nyitotta meg kapuit, de amint a Nap kissé bőkezűbben bánt sugaraival, a padok, az uszoda pontonjai megteltek napfürdőzőkkel.

A pireuszi szoborleletek

A görögországi Pireuszban, Athén kikötővárosában a múlt évben olyan ósrégi eredetű értékes szobrok kerültek felszínre, amelyeket jelentőségükben csak Heinrich Schliemann múlt századbeli krétai lelettel mulnának felüli.

A közel 2000 éve föld alá került műalkotások véletlenül jutottak napvilágra. A második világháború idején ugyanis a légi bombázói megsérült pireuszi romok helyreállítása során, kábel fektetése céljából, felásták a Philonosz utca és az I. György-körút sarkát. Ekkor másfél méter mélyen az aszfalttréteg alatt egy bronzszobor

ujjaiba lütközött az ásó. Mint-hogy a munkások csak kézi-szerszámmal dolgoztak, a szobrok nem sérültek meg. Ezt követően a Pireuszi múzeum régésze Papadimitriu vette át a feltárás irányítását, aki rögtön felismerte, hogy Philon ókori palotájának időszámítás előtt 86-ban elittint műkincsel-re akadnak. E palotát a régi feljegyzések alapján, mint Philonosz csodáját tartották számon. A 132 méter hosszú csarnok tetejét két sorban 70 oszlop tartotta. Pireuszon később a római Sulla kegyetlen bosz-

szut állt. A város tűz- és fosztogatás áldozata lett. A rómaiak 1200 hajón hurcolták el Hellasz kincseit. A most előkerült értékek csak azért maradtak meg itt, mert Philon csarnokának romjai alá kerültek.

A klásott szobrok közül legjelentősebbek az i. e. VI. századból származó és ritkaságuk miatt igen értékes bronzszobrok. Ezek közül is a legszebb a Kouros-típusú meztelen ifjút ábrázoló alkotás. Nagy értékű

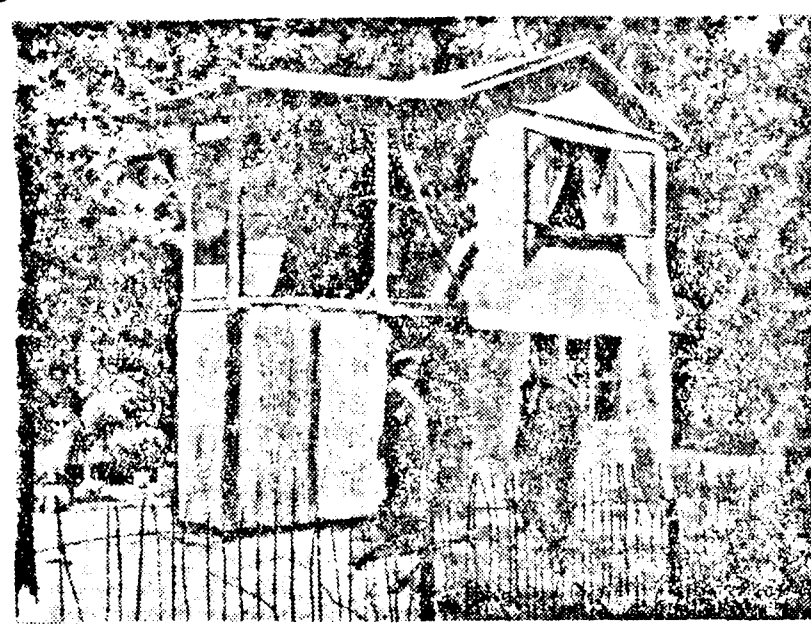
Pallasz Athéné sisakos bronzszobra is, amely jól átvészelte az időt. A korai hellenizmus legjelentősebb műalkotásaira emlékeztet az 1,90 m. magas, valamilyen muzsai ábrázoló bronzszobor hajának hulláma és füleinek finom vonala. A szakértők szerint bizonyosra vehető, hogy Praxitelész körének eredeti műve az az 1,55 m. magas Artemisz szobor, amelynek karja időközben letört. Ezenkívül még számos értékes műalkotás került felszínre.

A Rodopi-hegység vízei most északi irányban folynak

Mivel Bulgária — nagy villanyenergiahiányát kiképzéséhez — nem rendelkezik vízekben bővelkedő folyókkal, a szakemberek azt indítványozták, hogy használják fel erre a célra a Rodopi-hegység zuhanópatakjait. A tervet szovjet szakemberek dolgozták ki, megvalósításához sok ezernyi építő állt csatasorba. Számos folyó irányát kellett meg-

változtatni. Ropant méretekben bontakozott ki az építkezés: számtalan kompresszor, villanymotor, Diesel mozdony, ekskavátor és más gép lépett működésbe. Több, mint 200.000 tonna cementet, 11.000 tonna acélt, 45.000 köbméter faanyagot, 25.000.000 téglát használtak fel. Munkástelepi létesítések az erdő mélyén — közülük számos földalatti vízellátó szolgálma már. Az építők több mint 3.000.000 köbméter sziklát ástak ki. Huszonnás vagonokban szállítva, ez a szerelvény elérte Szófiától egészen Norvégiaig.

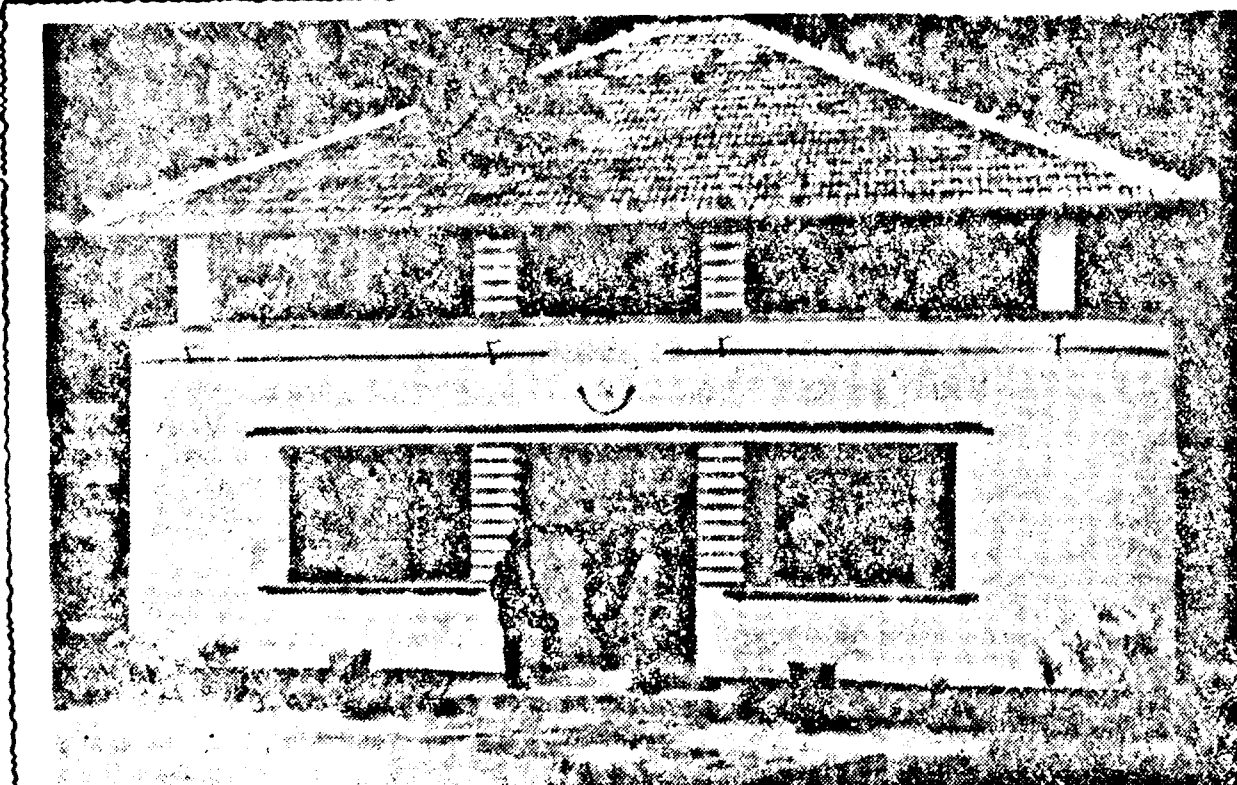
A „Vaszil Kolarov” völgyzárógát a batakli hidroenergetikai rendszer tartópillérét képezi. Innen és két másik gát felől áramlanak ellenállhatatlan erővel, 13 kilométeres alaguton át a Rodopi-hegység vízei a batakli turbinák, Bulgária első földalatti vízerőműve felé. Innen a vízek a 310 millió köbméter befogadóképességű, legnagyobb völgyzárógát képezte tömb ömlenek, egyesülnek a Rodopi-hegység másik 12 folyójának vizével s tovább folytatják útjukat a föld alatt, egy másik földalatti vízerőmű felé. Innen alaguton át ereszkednek le egy 12 kilométeres utszakaszon, hogy meghajtsák az utolsó vízerőmű turbináit. A batakli hidroenergetikai rendszer három villanyközpontjának ereje 220.000 kilowatt, ami 600.000.000 kilowattóra évi teljesítménynek felel meg. S a hidroenergetikai rendszer vízei — miután működésbe hozták a villanyközpontok turbináit — megöntözik majd a bazardzsiki és plovdivi termőföldeket, körülbelül 50.000 hektárnyi területet.

Dávid János nyaralója.

Táska-röntgenkészülék

Egy sanghaji orvos műszergyár olyan „táska-röntgenkészülék” sorozatgyártását kezdte el, amely hordozható, és súlya mindössze 7 kilogramm. Ezáltal az orvos a fekvő betegről otthonában készíthet röntgenfelvételt oly módon, hogy a készüléket a lakás villágatási hálójához kapcsolja.

A sziget központi épülete.

egyéb konyhakerti növények teremnek majd. A legvégén a szabad tűzhelyet tekintették meg, amit Dávid bácsi humorosan „aragáznak” nevezett el. Aztán elbúcsúztunk, hogy folytatnassuk körsetánkat.

Egy érdekes és nagyon szép házról álltunk meg. Sajnos, a házigazda nem volt otthon. Csinos kis ablaka, ajtaja, zöld színűre festve, az ablakon függöny zárja el a kíváncsiságodok szeme elől a belső berendezést.

Egy másik ház oldalára öléket festett egy igen ügyeskedő festő. Humoros felirások is találhatók itt. Például az egyik igen csinos ház kapuján ezt az utcanévet olvassuk: Az Énekesek Ufja. Utána egy pár kérdőjel házszám helyett.

A különböző stílusban épült házak érdekesek, szépek, csak egy hibát találtunk bennük. Semmi rendszeresség nincs az építkezések elhelyezésében. Mindenki oda építette házát, ahol jobbnak látta. De ezt az össze-visszaságot még jobban elrontja egyes válatatok feletlen építkezési módja, mint például a Dimitrov gyár elhanyagolt nyaralója. Ezt az épületet szembe helyezük az IOIL Elektro-metall (volt Otellu) nyaralóval, melyről példát vehetünk a Dimitrov gyár vezetésére. Igazán az említett nyaralót külön klubhelyiséggel,

rádióval, villanyhálózattal látták el. Ezenkívül a házat kis park veszi körül, mely szépen rendezett. Ide bizonyára szívesen jönnek a dolgozók, hogy a munkában eltöltött hétköznapi fáradtságot kipihenhessék. Szép nyaralót épített a Muncitortul Pieler kisipari termelőszövetkezet vezetősége is. Az utolsó simításokat végzik ugyan a belső berendezésén, de a szövetkezet dolgozóinak egy része már most gyáruan látogat el erre a szép kirándulóhelyre.

Kellemes érzéssel távoztunk el a szigetről. A Maros vize lágyan ringatja a kompot, míg utra átkelünk rajta. Elgondolkodtam. De sok aradi lakos van, aki még sohasem járt a Hármas szigeten. Pedig érdemes megtekinteni. Biztos vagyok benne, hogy jól szórakoznának ezen, a városhoz közel eső és hévégi kirándulásra igen alkalmas szép helyen. Várkonyi Ferenc

Egy sanghaji autógyárban elkészítették a legújabb kínai kisautó típusát.

Kínában készült az első kerek óra

Tudósok már régen kutatják, hol készítették el először a kerek szerkezetű órát. Eddig Németország és Olaszország vetélkedett az elsőként, de most régi kínai íráskor tanulmányozása után megállapították, hogy az első kerek órákat Kínában készítették. Szu Lung kínai tudós 1090-ben kelt írásában ismerteti a magasszerkeztetett órát, amelyhez hasonló csak kétszáz évvel később írt fel Európában, ahol addig homokórát használtak.